

סמ"ר משה אהרוני ז"ל

בן סוזי ואריה
 מ.א. 0986335
 נולד ברומניה
 בי"א באב תש"ז, 28/7/1947
 שרת בחיל השריון
 יחידה: גד' 9228
 התגייס ב14.8.1966
 נפל בקרב
 בכ"ה בתשרי תשל"ד, 21/10/1973
 במלחמת יום הכיפורים
 מקום נפילה: האגם המר
 באזור סיני ותעלת סואץ
 מקום קבורה: תל אביב - קרית שאול
 חלקה: 9, שורה: 2, קבר: 30.

קורות חיים :

משה (ג'ינג'י), בן סוזי (זיסל) ואריה (לייבה) ז"ל, נולד ביום י"א באב תש"ז (28.7.1947) בבוטושן שבברומניה, ועלה ארצה עם משפחתו בשנת 1965. הוא למד בבית-ספר יסודי ובבית-ספר תיכון, וכן תקופה קצרה בפקולטה להידרו-טכניקה בטכניון שבעיר מולדתו. משה היה תלמיד חרוץ והצטיין במקצועות הריאליים. כבר בהיותו בן ארבע ידע לקרוא ולחשב. עזה הייתה אהבתו לספר ושעות רבות עשה בספריות ובחנויות ספרים. הוא השתתף בתחרויות במתמטיקה ובפיסיקה, ובאחת התחרויות הארציות לנוער הוכשל בנקודה אחת, לבל יזכה הוא, היהודי, במקום הראשון.

משה גויס לצה"ל במחצית אוגוסט 1966 והוצב לחיל-השריון, לאחר הטירונות השתלם בקורס מקצועות טנק "שרמן", ובקורס למפקדי טנק "פאטון". הוא היה חייל טוב ומסור לתפקידו, ומפקד היודע לדאוג דאגה כנה לפקודיו. במלחמת ששת הימים השתתף בקרבות ונפצע כבר ביומה הראשון של המלחמה. על שהשתתף במלחמה בשנת 1967 הוענק לו "אות מלחמת ששת הימים". שבועות אחדים לפני שאמור היה להשתחרר מן השירות הצבאי הסדיר, עלה רכבו על מוקש והוא נפצע. כשהחלים, הורד הפרופיל הרפואי שלו והוא שוחרר מן השירות הקרב. לאחר זמן ובקשות חוזרות ונשנות, הוחזר ליחידתו. את מלחמת ההתשה עשה על גדת התעלה ותמיד ראוהו כשהוא גחון על ספריו ומחברותיו ולומד לאור נרות.

אחרי ששוחרר מהשירות הסדיר למד באוניברסיטה העברית בירושלים בפקולטה למתמטיקה ולפיסיקה, השלים את לימודיו לתואר הראשון, נתמנה לאסיסטנט, המשיך ללמוד לתואר שני, ואף הוענקה לו מלגה על שהצטיין בלימודיו. אחד ממוריו העיד עליו ש"היה עצמאי בלימודיו והיתה בו רעננות בתפיסת נושאי הלימוד". משה היה מסור מאוד לחבריו, אוהב חברה ועליז, וידע לשמוח במסיבות רעים בשירה ובנגינה על אקורדיון. הוא ידע לקרב אליו רחוקים וגם הסטודנטים הלא-יהודים בעיר מולדתו אהבוהו והוא אהב את כולם. מעורב היה בהפגנות ובמעשים נגד אי-צדק חברתי, התמרד תדיר על אי-אכפתיות, על חוסר-התחשבות ועל אנוכיות. הוא כאב את כאבן של שכבות המצוקה וביטא זאת בהשתתפות בהפגנות פוליטיות. אך את עיקר מרצו הקדיש למאמץ החינוכי, שעשה כמורה בבית-ספר לטעוני-טיפוח. משה נקשר עמוקות לתלמידיו וחיבר בשבילם ספר אלגברה, שהתאים לדרישותיהם המיוחדות. אישיותו הרבגונית התבטאה גם בריבוי התחומים האינטלקטואליים שהתעניין בהם: היסטוריה, ספרות ומדעים מדויקים. הוא אהב את הדברים הפנטסטיים בתחום המדעים המדויקים. הוא התבלט כסטודנט מקורי, בעל "ראש פתוח" וניכרה אצלו רגישות רבה למעשי עוול.

כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים, גויס ונשלח עם יחידתו לחזית בסיני, שם השתתף בקרבות הבלתימה והפריצה נגד המצרים. ביום כ"ה בתשרי תשל"ד (21.10.1973), נפל משה בקרב על מתחם "מיסורי" מצפון-מזרח לאגם המר הגדול. פעם אחר פעם אולץ לנטוש את הטנקים שלו לאחר שנפגעו, ועלה על טנקים אחרים שנמצאו לו. לאחר שהצטרף לטנק של מפקדו, נתפסה רגלו בתותח הטנק ונשברה. המצרים, שקרבו אל עבר הטנק, ירו בו והרגוהו. תחילה נחשב לנעדר. לימים זוהתה גופתו והוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בקרית-שאול. השאיר אחריו אב (שנפטר כעבור שנתיים), אם ואח. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל-ראשון. הוריו יסדו קרן לשתי מלגות: האחת לתלמיד מצטיין מתלמידי בית-הספר התיכון עירוני ד' בירושלים (שמשה לימד בו) והאחת לסטודנט מצטיין מהאוניברסיטה העברית.

דברים לזכרו כלולים בחוברת שהוציאה לאור האוניברסיטה העברית בירושלים, לזכר בוגריה שנפלו במלחמה, וכן בחוברת שהוציאה לאור בנק הפועלים, לזכר בני משפחות העובדים שנפלו במלחמת יום-הכיפורים.

קורות חיים - מתוך הספר "נזכור"

שריונאי ופיסיקאי משה אהרוני (אהרונוביץ) נולד ברומניה. את יסודותיו הראשוניים של חינוכו קיבל בארץ זו, כשהוא מתלבט במיוחד במקצועות הריאליים. כשהחל לקרוא ולחשב (בגיל 4) ונשאל: איזו מתנה אתה רוצה? ענה תמיד: ספר. ואכן, הספר ליווה את חייו של משה והוא היה דמות וכתב בחנויות ספרים ובספריות. בתקופת לימודיו ברומניה נטל משה חלק בתחרויות במתמטיקה ובפיזיקה, כשבאחת מהן - תחרות ארצית לנוער- הוכשל בנקודה אחת ולא זכה במקום הראשון, על מנת שלא יוכל לייצג את רומניה בתחרות בינלאומית. אחרי הכל, משה הוא יהודי....

בשנת 1965 עלה ארצה. הוריו לא היו ציוניים, אולם הם עלו בעיקר בשביל הבנים, "כדי שיתחנכו ויגדלו במדינה יהודית". קודם עלייתו עוד הספיק משה ללמוד תקופה קצרה באוניברסיטה בבוקרשט. עם הגיעו ארצה שהה בקיבוץ חפציבה שם עבד ולמד עד גיוסו לצה"ל.

ב-1966 החל משה את שרותו הצבאי, במסגרת השריון. משה השתתף במלחמת ששת הימים, ובראשיתה, ב-5 ביוני- נפצע. הוא היה בין הפצועים הראשונים של המלחמה והועבר, עד מהרה, לבאר שבע ואחר כך לבית החולים "תל השומר".

כעבור יומיים חזר לבסיס השריון בו שירת והכריז: "בשביל שרות צבאי קרבי איני כשר בינתיים, אך יש עוד דברים לעשות". אמר וחזר לשרות.

משה היה אמור להשתחרר משרות החובה שלו באוגוסט 1969. ב-25 ביוני עלה קמנדר על מוקש ושלושה חיילים נפצעו. משה היה ביניהם.

הפרופיל הרפואי שלו הורד, והוא שוחרר משרות קרבי. אך לא איש כמשה יותר. הוא ביקש לחזור ליחידת השריון שלו- והצליח.

בשרותו זה בעת מלחמת ההתשה, למד במוצבים לאור נרות, לקראת תחילת לימודיו באוניברסיטה, וכשהשתחרר מבית החולים והחלים מפציעתו- החל לומד פיסיקה ומתמטיקה באוניברסיטה העברית בירושלים. במקביל שימש כמורה למתמטיקה וכאסיסטנט. במסגרת זו אף חיבר ספר אלגברה.

את לימודי התואר הראשון סיים משה בשנת 1972: פיסיקה בהיקף מורחב, מתמטיקה ולימודים משלימים, ומיד המשיך בלימודים לקראת התואר השני אותו עמד לסיים. ב-1973 קיבל מהאוניברסיטה העברית מענק בזכות הצטיינותו בלימודיו.

בצהרי יום הכיפורים, כשהתדפקו המגיסיים על דלתו, כבר היה משה בדרכו ליחידתו. שלוש פעמים החליף טנק בלחימתו בחזית המצרית ובקרב על מתחם "מיסורי" נהרג.

סיפור הקרב

אזור "מיסורי" שממזרח לתעלת סואץ היה מכוסה אש צפופה ב-21 באוקטובר. בשעה 15:00 הסתער גדוד הטנקים, בו שירת משה, על מתחם האויב במטרה להדוף את הכוחות המצריים שהיו מצפון לאזור הפריצה של צה"ל לגדה המערבית של התעלה. הפקודה הייתה לתקוף בעוצמה, לירות מכל הכלים ובכל האמצעים תוך כדי תנועה מהירה לפנים.

למשה, כמו לכל אנשי יחידתו, ציינה לחימה זו את תחילת השבוע ה-3 להשתתפותם הפעילה בקרבות. קודם לכן, ב-15 באוקטובר, בעת לחימה בגזרה המרכזית ב"חוזה הסינית", עלה הטנק של משה על מוקש ונעצר. היה זה הטנק השני שלו. הוא המשיך עד ה-21 לחודש בהתקדמות ובלחימה להרחבת החדירה של כוחותינו בין שתי הארמיות המצריות. בקרבות אלה שימש כמפקד טנק. בצהרי ה-21 באוקטובר פרצה פלוגתו של משה במרכז "מיסורי". "דפקנו מטרת בלי סוף, הבערנו כלים של האויב במהירות וביעילות עד שעלינו על מארב", סיפר זאב, אחד ממשתתפי הקרב. במטח אחד של טילים נפגעו מרבית טנקי הפלוגה. ארבעה טנקים נעצרו מהפגיעות, כשעל הרכב מופיעות אבוקות אש גדולות. משה קפץ מהטנק עם כל ארבעת חבריו.

"מכל עבר החלו אנשי הצוותים של הטנקים הפגועים, למעט אחד, רצים בחול הטובעני, לכיוון "פאטון" שהופיע מאחור. היה זה טנק הסמג"ד, שהמשיך לנוע בכיוון דרום מערב. משה וחבריו קפצו על הטנק תוך כדי נסיעה". ממשיך זאב: "רצתי עם עוד כ-12 חברה לעבר הטנק שהגיע. משמאלי רץ הנהג יגאל הללי ז"ל, שנראה שלם לגמרי, התותחן וייס פצוע קלות... ואהרוני שגרר אחריו מישהו פצוע קשה".

גם ברגעים אלו לא איבד משה אהרוני את עשתונותו והוא התעכב וניסה לחלץ את סגן מנדי פייבוש מחיפה. אל הטנק הגיע משה אחרון. הוא העלה את מנדי על הטנק של הסמג"ד ותפס לעצמו מקום בצד הצריח. בעת הצידוד, כשניסה הסמג"ד להשיב אש נתפסה רגלו של משה בתותח ונשברה.

"בינתיים המשיכו מאות המצרים שמסביב לירות אש כבדה", תיאר זאב את הקרב. "מקלעים ירקו עלינו את מטענם ממרחק קצר מאוד. הטנק התקדם ימינה ושמאלה ולאגפים, כשהוא מנסה להיחלץ מהמלכודת, מן דג פלדה שנלכד ברשת והוא מזנק ומקפץ, מתאמץ למצוא פרצה".

דקות אחדות לאחר מכן נפגע הטנק. פגז בזוקה חדר מאחור ובלם אותו. אבוקה נוספת הופיעה בשטח. החיילים שהיו בתוך הטנק או על סיפון קפצו והחלו לנהל קרב פנים על פנים עם חיילי החי"ר המצרי שבאזור. בקרב זה נהרגו חיילים לא מעטים וכמה נפלו בשבי. מנדי נהרג תוך כדי לחימה ואת משה שעמד ליפול בשבי הרגו המצרים בדם קר, עקב היותו פצוע.

לדמותו

"אנשים בצבא", נזכר אחד מחבריו של משה אהרוני, "נחלקים לשניים. אלה שהיו נהגים של משה ואלה שלא". כמעט כך התקבל הרושם אצל אלה שהיו מלווים אותו בשבילי האוניברסיטה בעת שפגשו את עשרות המכרים והידידים של משה מהשרות הצבאי.

הוא היה במוקד חברתו: "חברים התלקטו מסביבו, כי היה להם נוח ונעים איתו", מסביר אחד מחבריו, "והיו כאלה רבים".

אי אפשר למצוא חוט שני המציין את כל ידידיו של משה. רבים ושונים התקשרו אליו, והיו מבאי ביתו. היו שאהבו בהם את טוב הלב באחרים המכנה המשותף היה לימודים באוניברסיטה ועם אחרים - זמן השירות הצבאי. כשנפל - הנידו ראש גם מוכרים ומלצרים במסעדות ירושלמיות, רוכלים ועוד רבים אחרים אליהם התקשר, בחייו הקצרים.

זהו סיפורו של אדם שהכל אהבו אותו והוא את כולם. רובם קראו לו ג'ינג'י חוץ מהוריו ומאמנון שפירא חברו שקראו - משה.

"משה נולד בחו"ל", מספר אחד מחבריו. "והיה חשוב לו מאוד עד כמה הוא ישראלי. הוא התפעל מאוד מההורים המדברים עברית. ואנשים החושבים כצברים. ביטוי לרצון שלו להיות ישראלי נתן על ידי שינוי שמו לשם ישראלי - אהרוני".

משה שוחח בעבר על רצונו זה בהרבה מפגישותיו עם החברים בכלל, היו נושאים רבים שמשה היה משוחח עליהם עם החברים, מגיב ומתווכח. הוא היה כואב את בעיותיהן הסוציאליות של שכבות בחברה, משתתף בהפגנות פוליטיות, מתלהב מהמדעים המדויקים (מתמטיקה ופיזיקה) ומגלה עניין בהיסטוריה. אך על עצמו מעט דיבר. "הוא לא אפשר לחדור לתוך ר"עצמו", מספר אחד מחבריו. "היה לו דמיון לא רגיל ללמוד מתמטיקה עם דמיון כמו שלו זה דבר לא רגיל. ג'ינג'י אהב מאוד תחומים לא נחקרים מהם גולשים לתחומים חצי פילוסופיים. הוא אהב את הדברים הפנטסטיים במדעים מדויקים".

"ג'ינג'י לא אהב ללמוד מבחנים", מספק יוסי. "משה אמר שהוא מחכה לשלב הזה שבו לא יצטרך לשנן דברים". פעמים היה מוכיח בעיות בלי כל חומר רקע. במקום לקרוא את החומר הכתוב, היה מסתבך, יושב ופותר. וכשהיה מגיע לשיעור היה מגלה שלמעשה חישב בביתו את כל מה שהוכיח המרצה בשיעור הקודם. בצד תכונות אלו בלטה בו העצמאות בלימודיו. הרעננות שבתפיסת נושאי הלימוד.

"הייתה במשה נקודה נוספת, בולטת. הרגישות. אני זוכר, כשנכנס בפעם הראשונה לחדר", מספר חברו למגורים, "הוא שאל אם אפשר לעשן. הסתכלתי עליו בתימהון הוא היה גברתן וממבט ראשון נראה כמצפץ על הכל. על סמך מראהו אפשר היה להסיק את כל המסקנות הידועות לגבי אדם עם שיער פרוע. אך הוא היה אחר - רגיש ומבין".

כך למשל, הוא היה רגיש לגבי היחס שלנו לערבים ואף הגיב בהתאם באירועים רבים. "דיברתי איתו פעם על סריה של בולים שנראתה לי יפה ולמחרת מצאתי אותה במגירה. הוא קנה אותה עבורי...". מוסיף אחר. משה היה משוחרר ממוסכמות ולפעמים אהב להדהים את חבריו אפילו בלבוש. וכשהתבלט באיזה תחום להתמחות בלימודי המאסטר שלו, בתחום מעשי דוגמת "תורת החומרים" בו אפשר "לעשות כסף", או בנושא אחר, תיאורטי יותר - אך מושך ומעניין, בחר באחרון דווקא. כך נהג גם כששוחרר ממילואים בגלל פציעתו האחרונה בגב, בעת מלחמת ההתשה.

"אעשה שנתיים חיים", אמר, "ואחר כך אלחם כשיחזירו אותי לשירות". כעבור שנתיים בא, היכה על שולחנות ואמר: "אני יכול להיות טנקיסט". והוא היה. עד יומו האחרון.

אומרים הוריו: "אין מילים לתאר את העצב הרב שהשאיר בנינו האוהב בליבנו וכך נלווה אותו ולא נשכח אותו לנצח".